

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle
LiV@eduskunta.fi

HE 57/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle kyberturvallisuudirektiivin (NIS 2 -direktiivi)
täytäntöönpanoa koskevaksi lainsäädännöksi

Ylen lausunto NIS 2 -direktiivin voimaansaattamisesta

Yleisradio esittää lausuntonaan kyberturvallisuudirektiivin (NIS 2 -direktiivi)
täytäntöönpanoa koskevasta lainsäädännöstä seuraavaa.

Kyberturvallisuuden merkitys osana Yleisradion huoltovarmuustehtävää

Yleisradio on julkisen palvelun mediayhtiönä Suomen huoltovarmuuden kannalta kriittinen organisaatio, jolle on laissa säädetty erityinen tehtävä varautua televisio- ja radiotoiminnan hoitamiseen poikkeusoloissa.

Huoltovarmuusroolin hoitamisen kannalta Ylen on olennaista luoda ja ylläpitää luottamukseen perustuva suhde suomalaiseen yleisöön normaaliaikana, jotta yhtiö pystyy hoitamaan tiedonvälitystä ja tukemaan kansan henkistä kriisinsietokykyä myös kriisiaikana. Luottamukseen perustuva yleisösuhte syntyy paitsi laadukkaista sisällöistä myös toimintavarmasta ja monikanavaisesta julkaisemisesta, jossa digitaaliset julkaisumuodot nostavat jatkuvasti painoarvoaan mediankäytön muuttuessa yhä digipainotteisemmaksi.

Ylen palvelut ovat suurelta osin sähköisiä ja digitaalisia ja altistuvat siten kybermaailman ilmiöille. Palveluiden toimintavarmuuden ja niissä olevien tietojen suojaaminen tulee hoitaa asianmukaisesti. Tämän vuoksi kyberturvallisuus on keskeinen osa Yleisradion huoltovarmuutta.

Kyberturvallisuuden hallinta Yleisradiossa

Ylen palveluita on kehitetty sietämään kybermaailman ilmiöitä yleisten viitekehysten ja ajankohtaisten kyberilmiöiden perusteella. NIS 2 -direktiivi on viitekehystenä tuore, mutta perustuu aiempien viitekehysten periaatteisiin ja sisältää tieto- ja kyberturvan perusasioita. Yle pyrkii täyttämään NIS 2 -direktiivin mukaiset kyberturvallisuusvaatimukset, vaikka ei katso suoraan kuuluvansa sen soveltamisalan piiriin.

Uuden kyberturvallisuuslain soveltamisala

Toimialamäärittelyn kautta Yle ei näyttäisi kuuluvan NIS 2 -direktiivin soveltamisalan piiriin. Toimialalistaus ei sisällä media-alaa tai julkisen palvelun yleisradioyhtiötä omana sektorinaan eikä Yle näyttäisi kuuluvan muidenkaan direktiivissä kuvattujen toimialojen piiriin. Yle ei omista sisällöntuotantoon käytettävää jakeluinfrastruktuuria (CDN), vaan jakelu toteutetaan palveluntarjoajan kautta. Vaara- ja viranomaistiedotuksien välitys on huoltovarmuuden alainen lakisääteinen tehtävä, joka Ylellä ja muilla medioilla on. Digitaalisen palvelun tarjoajat -toimiala koskee viestintäverkkoja ja viestinnän välitystä. Koska Yle on sisällöntuottaja ja -tarjoaja, ei Yle näyttäisi kuuluvan tähänkään kategoriaan.

Yleisradion tehtävänä on tarjota julkisrahoitteista yleisen edun mukaista mediapalvelua. Yle on oikeudelliselta muodoltaan osakeyhtiö, jonka tehtävistä ja hallinnosta säädetään Yleisradio-laissa. Yle ei hoida julkista hallintotehtävää eikä käytä julkista valtaa. Hallinnon yleislakeja kuten hallintolakia ja julkisuuslakia ei sovelleta Yleisradioon.

Ylen oman toiminnan kyberturvallisuudesta huolehtiminen on jo osa Yle-laissa säädettyä huoltovarmuustehtävää. Tämän takia uuden kyberturvallisuuslain tavoitteiden saavuttamiseksi kyberturvallisuuslakia ei ole tarpeen soveltaa Yleisradioon.

Käsiteltävänä olevassa hallituksen esityksessä tiedonhallintalakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että uuden kyberturvallisuuslain soveltamisala määräytyisi tiedonhallintalain muutettavan 3 §:n perusteella (alleviivaus Ylen tekemä):

“... Mitä 4 a luvussa säädetään tiedonhallintayksiköstä ja viranomaisesta, sovelletaan yksityiseen henkilöön ja yhteisöön sekä muuna kuin viranomaisena toimivaan julkisoikeudelliseen yhteisöön siltä osin kuin se hoitaa julkista hallintotehtävää ja on kriittinen toimija. ...”

Yleisradion käsityksen mukaan hallituksen esityksen hyväksyminen tarkoittaisi, että Yle ei tulisi uuden kyberturvallisuuslain soveltamisalaan. Yle pitää tätä perusteltuna ratkaisuna.

Yleisradio Oy

Janne Yli-Äyhö
Johtaja, Teknologia ja kehitys